

Leeruitkomst

De accountant beoordeelt de impact van AI op risicobeheersing, besluitvorming, governance en kwaliteitsbewaking binnen de organisatie.

Domein

Leerdoelsuggesties

Individuele ontwikkeling

- Ik kan uitleggen hoe AI-modellen werken en aangeven wat AI betekent voor de betrouwbaarheid en herleidbaarheid.
*Denk bij AI-modellen aan bijvoorbeeld deterministische systemen en probabilistische Large Language Models (LLM).
Ik kan uitleggen waarom AI geen waarheid genereert, maar voorspellingen doet op basis van trainingsdata.*
- Ik kan AI-output kritisch beoordelen en bepalen wanneer aanvullende menselijke verificatie noodzakelijk is.
*Denk bij onbetrouwbare AI-output bijvoorbeeld aan consistentieproblemen, hallucinaties, 'echo-chamber'-effect, 'jagged AI-frontier'-effect en replicerbaarheidsissues.
Denk ook aan alertheid op AI-ondersteunde fraude/misleiding zoals deepfakes, synthetische communicatie en CEO-fraude.*
- Ik kan professionele beginselen (VGBA), regelgeving en ethiek toepassen bij het gebruik van AI-tools.
Denk hierbij ook aan overwegingen omtrent transparantie, verantwoordelijkheid en kwaliteitsbeheersing. Denk bij regelgeving bijvoorbeeld aan AVG en auteursrecht.
- Ik kan effectieve prompts formuleren en de kwaliteit van AI-resultaten evalueren.
Let hierbij bijvoorbeeld extra op; geschikte

Teamontwikkeling

- Ik kan mijn team begeleiden in het verantwoord en effectief toepassen van AI-tools.
Denk hierbij ook aan afhankelijkheid van externe AI-systemen en organisatorische-, personele- en financiële implicaties van AI-gebruik en veranderingmanagement.
- Ik kan reflectie en kennisdeling over AI binnen mijn team stimuleren en faciliteren.
Denk hierbij ook aan het kunnen evalueren van maatregelen die noodzakelijk zijn om de integriteit van databases te waarborgen voor verantwoorde AI-implementatie en toepassingen.
- Ik kan risicoanalyses uitvoeren voor AI-gebruik in teamprocessen en de bijbehorende maatregelen bespreken met collega's.
Denk daarbij aan maatregelen en strategische keuzes die nodig zijn voor effectieve AI-governance en betrouwbare AI-systemen. Denk ook aan multidisciplinaire samenwerking met bijvoorbeeld IT en juridische experts.
- Ik kan AI-toepassingen integreren in teamwerkzaamheden met aandacht voor kwaliteit, integriteit en efficiëntie.

Organisatieontwikkeling

- Ik kan beleid en governance kaders voor AI inrichten zodat deze bijdragen aan verantwoord en betrouwbaar gebruik binnen mijn organisatie.
Denk hierbij aan bijvoorbeeld AI Act, AVG, en auteursrechtelijke vraagstukken.
- Ik kan strategische keuzes maken over AI-investeringen, outsourcing en datagebruik, waarbij ik risico's en kansen zorgvuldig afweeg.
Denk hierbij ook aan de effecten op informatietransfers, databronnen en businessmodels.
- Ik kan de lange termijn impact van AI op verdienmodellen en competenties analyseren en vertalen naar toekomstbestendige beslissingen.
- Ik kan AI-gebruik binnen mijn organisatie toetsen aan maatschappelijke verwachtingen, beroepsregels en duurzaamheidsdoelen en dit vertalen naar concrete maatregelen.
- Ik kan medewerkers meenemen in veranderingmanagement rond AI en een lerende cultuur stimuleren binnen mijn organisatie.

structuur met duidelijke rol, niet-sturende formulering, context en data-afbakening.

- Ik kan reflecteren op mijn eigen gebruik van AI, feedback benutten en verbeteracties doorvoeren in mijn werkproces.
Denk bij reflectie ook aan ongewenste impact van AI op duurzaamheid en maatschappelijke vraagstukken.

Denk ook aan datakwaliteit (juistheid, volledigheid, actualiteit en consistentie) en de borging van gegevensstromen in ketens.

- Ik kan mijn team ondersteunen bij het evalueren en verbeteren van AI-gebruik, zodat een lerende cultuur ontstaat.

DNA-competenties

1. Professionele oordeels- en besluitvorming
2. Leiderschap en verantwoordelijkheid
3. Ethisch handelen

Competenties

Voor dit werkveld zien we de volgende kerncompetenties als meest dominant of relevant;

1. Professionele oordeels- en besluitvorming

AI biedt snelheid en efficiëntie, maar roept ook vragen op over betrouwbaarheid, privacy en risico's. Deze competentie helpt financieel professionals en bestuurders om zorgvuldig te blijven afwegen: wanneer is inzet van AI passend en verantwoord? En wanneer is terughoudendheid nodig? Goed oordeelsvermogen zorgt voor transparante keuzes, ook in situaties waarin de technologie verleidelijk makkelijk lijkt.

2. Leiderschap en verantwoordelijkheid

Het gebruik van AI vraagt om richting geven: zowel aan processen als aan mensen. Leiderschap betekent hier niet alles zelf weten, maar wél zorgen voor duidelijke kaders, ruimte voor reflectie en een cultuur waarin leren van toepassing centraal staat. Zo neem je verantwoordelijkheid voor technologie die steeds vaker impact heeft op besluitvorming en bedrijfsvoering.

3. Ethisch handelen

Bij AI draait het niet alleen om wat technisch kan, maar vooral om wat wenselijk is. Ethisch handelen vraagt om alertheid op risico's voor privacy, transparantie, afhankelijkheid of bias. Deze competentie helpt om AI-keuzes te toetsen aan bredere waarden – niet alleen binnen de organisatie, maar ook met oog voor maatschappelijke belangen (waaronder duurzaamheidsvraagstuk) en publieke verantwoording.

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

NBA